

۱۳

بازارگاه عالی شهر

کمیسیون عالی

به سمت خورشید
بازخوانی ابعاد گوناگون حماسه اربعین، در بیانات رهبر شهید انقلاب

صحیفه ۷۷

تمدن اسلامی ۱۳، تابستان ۱۴۰۵

به سمت خورشید

بازخوانی ابعاد گوناگون حماسه اربعین در بیانات رهبر شهید انقلاب

تهیه و تنظیم: معاونت تولیدات رسانه‌ای جامعه ایمانی مشعر

گردآوری و ویرایش: سید محمد علوی

طراح جلد و صفحه‌آرا: حسن ناصری

شمارگان: ۲۰ نسخه / نوبت چاپ: اول

(استفاده از مطالب نشریه و تکثیر آن برای هیأت‌ها، در صورت ذکر منبع آزاد می‌باشد).

نشر هیأت امروز

انتشارات هیأت امروز

پایگاه اطلاع‌رسانی: heyatemrooz.ir
شبکه‌های اجتماعی: @heyatemrooz_ir
رایانامه: info@۱۵۴۲.org

جامعه ایمانی مشعر

قم - کدپستی: ۳۷۱۹۶ - ۱۵۶۴۷
سامانه پیامک: ۳۰۰۰۱۵۴۲
پایگاه اطلاع‌رسانی: www.۱۵۴۲.org

بسم ربیعین

مقدمه

اربعین حسینی، فراتر از یک آیین مذهبی، حماسه‌ای عظیم و پدیده‌ای بی‌همتا در تاریخ بشریت است که هر ساله با شکوهی روزافزون، میلیون‌ها دل‌داده را از سراسر گیتی به سوی کربلا می‌کشاند. این حرکت عظیم، نه تنها تجلی عشق به سیدالشهدا (علیه السلام) و وفاداری به آرمان‌های عاشوراست، بلکه جلوه‌ای از اراده الهی، اتحاد امت اسلامی و ظرفیتی بی‌نظیر برای تمدن‌سازی نوین اسلامی به شمار می‌رود.

رهبر شهید انقلاب، حضرت آیت الله العظمی خامنه ای علیه السلام در طی سالیان
 متمادی، با نگاه عمیق و جامع خود، برخی از ابعاد این حماسه باشکوه را
 تبیین فرموده اند. از تاریخچه و فلسفه زیارت اربعین و نقش آن در زنده نگه
 داشتن یاد شهادت در برابر طوفان تبلیغات دشمن، تا اهمیت راهپیمایی
 میلیونی به عنوان مصداق شعائر الهی، کنگره جهانی شیعیان و میعادگاه
 مؤمنان و نیز جنبه های تبلیغاتی، فرهنگی، وحدت بخش و تمدن ساز
 آن. همچنین توصیه های ایشان در مورد حفظ روحیات معنوی، تقویت
 برادری، جهاد تبیین و رعایت قوانین و مقررات، رهنمودهایی ارزشمند
 برای پاسداشت این نعمت بزرگ الهی است.

مجموعه حاضر، با هدف بازخوانی و دسته‌بندی این بیانات گرانقدر گردآوری شده تا چکیده‌ای از دیدگاه‌های ایشان را در موضوعات کلیدی همچون «جاذبه حسینی»، «نقش اربعین در پیداری اسلامی»، «تاریخچه و اهمیت زیارت اربعین»، «ظرفیت تمدنی»، «جنبه تبلیغاتی و رسانه‌ای»، و «توصیه‌های عملی معظم له» ارائه نماید. این بازخوانی، می‌تواند چراغ راهی باشد برای همه دلدادگان حسینی، تا ضمن درک عمیق‌تر این حماسه، در پاسداری و غنی‌سازی آن بکوشند و از این فرصت بی‌نظیر برای تحقق اهداف عالی امت اسلامی بهره‌گیرند.

امید است که این مختصر، گامی هرچند کوچک در شناخت و عمل به منویات رهبر شهید انقلاب و ترویج فرهنگ ناب حسینی باشد.

جایگاه زیارت
امام حسین علیہ السلام

«عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ مُسْلِمٍ قَالَ سَمِعْتُ أَبَا جَعْفَرٍ وَ جَعْفَرِ بْنَ مُحَمَّدٍ عليه السلام يَقُولَانِ إِنَّ اللَّهَ تَعَالَى عَوَّضَ الْحُسَيْنِ عليه السلام مِنْ قَتْلِهِ أَنْ جَعَلَ الْإِمَامَةَ فِي ذُرِّيَّتِهِ وَ الشِّفَاءَ فِي ثُرَيْيَتِهِ وَ إِبَابَةَ الدُّعَاءِ عِنْدَ قَبْرِهِ وَ لَا تُعَدُّ أَيَّامُ زَائِرِيهِ جَائِيًّا وَ رَاجِعًا مِنْ عُمْرِهِ. قَالَ مُحَمَّدُ بْنُ مُسْلِمٍ فَقُلْتُ لِأَبِي عَبْدِ اللَّهِ عليه السلام هَذَا الْجَلَالُ يُنَالُ بِالْحُسَيْنِ عليه السلام فَمَا لَهُ فِي نَفْسِهِ فَقَالَ إِنَّ اللَّهَ تَعَالَى الْحَقُّهُ بِالنَّبِيِّ صلى الله عليه وآله فَكَانَ مَعَهُ فِي دَرَجَتِهِ وَ مَنْزِلَتِهِ ثُمَّ تَلَا أَبُو عَبْدِ اللَّهِ عليه السلام : وَ الَّذِينَ آمَنُوا وَ اتَّبَعَتْهُمْ ذُرِّيَّتُهُمْ بِإِيمَانٍ أَلْحَقْنَا بِهِمْ ذُرِّيَّتَهُمْ»^۱.

امام باقر و امام صادق عليه السلام می فرمودند: همانا خداوند متعال به حسین عليه السلام در برابر کشته شدنش پاداش داد که امامت در فرزندان او و شفا در خاکش و اجابت دعا در نزد قبرش باشد و اینکه روزهایی که زائرینش [برای زیارت] می آیند و می روند از عمرشان محسوب نمی گردد. اینها البته بخشی از پاداش ها است و الا پاداشی که خدای متعال به شهید معمولی می دهد - فرض کنید در میدان جنگ یک تیری می خورد یا آن روز یک شمشیری

می خورد و می افتاد، شهید بود - این را خدای متعال می گوید: «أَحْيَاءُ عِنْدَ رَبِّهِمْ يُرْزَقُونَ * فَرِحِينَ بِمَا آتَاهُمُ اللَّهُ مِنْ فَضْلِهِ! وَ يُسْتَبْشِرُونَ بِالَّذِينَ لَمْ يَلْحَقُوا بِهِمْ مِنْ خَلْفِهِمْ أَلَّا خَوْفٌ عَلَيْهِمْ»؛ [وقتی] خدای متعال درباره یک شهید معمولی این جور حرف می زند، خب اجر شهیدی مثل حسین بن علی علیه السلام که شهادت او قابل مقایسه با هیچ شهادتی نیست؛ یعنی ما در تاریخ سراغ نداریم، بنده سراغ ندارم که این جور مصیبت ها و این جور سختی ها را [کسی] تحمل کند برای آن هدف عالی، هدف بلند، اصلاً قابل مقایسه نیست با اجر یک شهید معمولی. از جمله این اجرا و پاداش ها این [چیزهایی] است که در این روایت آمده است. نه اینکه خیال کنیم اجر حسین بن علی علیه السلام فقط همین ها است؛ از جمله این ها است که خیلی هم مهم است. یکی اینکه حضرت فرمود خداوند متعال «عَوَّضَ الْحُسَيْنَ علیه السلام مِنْ قَتْلِهِ أَنْ جَعَلَ الْإِمَامَةَ فِي ذُرِّيَّتِهِ»؛ امامت، این پرچم برافراشته، این خورشید درخشان در طول همه تاریخ، در نسل این بزرگوار قرار داده شد، از اولاد او قرار داده شد. «وَالشِّفَاءَ فِي ثُرَيْيْتِهِ»؛ خاک قبر او را کسی مصرف کند، شفا است، دوا است، درمان است. خاک، خاک است، اما این خاک به برکت مجاورت آن پیکر مطهر، یک چنین خاصیتی دارد که شفا است. «وَإِجَابَةُ الدُّعَاءِ عِنْدَ قَبْرِهِ»؛ این هم یکی؛ در کنار قبر

حسین بن علی علیه السلام شما دعا کنید، دعايتان مستجاب است. [واقعاً] دعا کنید؛ لقلقه لسان نباشد؛ بخوانید و بخواهید خدا را، خدای متعال وعده کرده است که اجابت خواهد کرد. اینهایی که می‌روند این راه را پیاده طی می‌کنند و می‌رسانند خودشان را به آنجا در این پیاده‌روی اربعین - این حادثه عجیبی که این سال‌ها پدید آمده است - واقعاً یک موهبت بزرگ الهی را خدای متعال در اختیار اینها گذاشته [است]. «وَلَا تُعَدُّ أَيَّامُ زَائِرِيهِ جَائِيًا وَرَاجِعًا مِنْ عُمْرِهِ»؛ این هم یکی؛ اگر خدای متعال مثلاً فرض کنید که ده هزار روز به شما عمر داده باشد، این چند روزی که در حال رفت و آمد به سمت قبر این بزرگوار هستید، جزو اینها حساب نمی‌شود؛ این اضافه بر آن تعداد روزهایی است که خدای متعال مقدّر کرده که عمر شما باشد؛ این جزو آن‌ها نیست، از عمرتان حساب نمی‌شود؛ این اضافه است، سرریز عمر است.

«قَالَ مُحَمَّدُ بْنُ مُسْلِمٍ فَقُلْتُ لِأَبِي عَبْدِ اللَّهِ علیه السلام هَذَا الْجَلَالُ يُنَالُ بِالْحُسَيْنِ علیه السلام فَمَا لَهُ فِي نَفْسِهِ»؛ محمد بن مسلم می‌گوید: وقتی حضرت این را فرمودند، گفتم این جلالت، این عظمت، این مقام عالی، به برکت امام حسین علیه السلام داده می‌شود به این و آن. اینکه شما اگر تربتش را مصرف کنید، بخورید، شفای شما است، به شما یک لطفی شده است. به برکت امام حسین علیه السلام، این جلال و این کرامت و این عظمت داده شده است به این‌ها. وقتی خدای متعال به خاطر او به دیگران

این جلال و عظمت را، این کرامت را لطف می‌کند، پس به خود او چه می‌دهد؟
 «فَقَالَ إِنَّ اللَّهَ تَعَالَى الْحَقُّ بِالنَّبِيِّ ﷺ»؛ اجر خود او این است که او ملحق به پیغمبر ﷺ است.
 خلاصه همه کرامت‌های الهی در عالم وجود، وجود پیغمبر اکرم ﷺ است؛
 خدا او را در قیامت، در بهشت، به پیغمبر ﷺ ملحق می‌کند. «فَكَانَ مَعَهُ فِي دَرَجَتِهِ وَ
 مَنْزِلَتِهِ»؛ در روز قیامت، امام حسین ﷺ در درجه پیغمبر ﷺ و در منزلت پیغمبر ﷺ
 قرار می‌گیرد. ثُمَّ تَلَا أَبُو عَبْدِ اللَّهِ ﷺ «وَالَّذِينَ آمَنُوا وَاتَّبَعَتْهُمْ ذُرِّيَّتُهُمْ بِإِيمَانٍ أَلْحَقْنَا بِهِمْ
 ذُرِّيَّتَهُ»؛ [و کسانی که ایمان آوردند و فرزندان‌شان در ایمان از آنان پیروی کردند،
 فرزندان‌شان را در بهشت به آنان ملحق می‌کنیم]. یکی از مصادیق این آیه، این
 مورد است.^۱

۱. بیانات در شرح حدیثی از امام صادق ﷺ، درباره زیارت امام حسین ﷺ در تاریخ ۱۳۹۸/۰۷/۰۱.

اولین شکوفه‌های عاشورایی در اربعین شکفته شد. اولین جوشش‌های چشمه جوشان محبت حسینی - که شطّ همیشه جاری زیارت را در طول این قرن‌ها به راه انداخته است - در اربعین پدید آمد. مغناطیس پُر جاذبه حسینی، اولین دل‌ها را در اربعین به سوی خود جذب کرد. رفتن جابرین عبدالله و عطیه به زیارت امام حسین (علیه السلام) در روز اربعین، سرآغاز حرکت پُربرکتی بود که در طول قرن‌ها تا امروز، پیوسته و پی‌درپی این حرکت پُرشکوه‌تر، پُر جاذبه‌تر و پُرشورتر شده است و نام و یاد عاشورا را روزبه‌روز در دنیا زنده‌تر کرده است.^۱

شهادت حسین بن علی (علیه السلام) فوق همه شهادت‌ها است؛ ببینید چطور بعد از هزار و دویست - سیصد سال دل‌ها را مثل مغناطیسی می‌کشاند. اربعین را ببینید، این راه‌پیمایی را ببینید، این اشتیاق جوان‌ها به قبر آن بزرگوار و زیارت آن بزرگوار را

۱. پیام نوروزی رهبر شهید انقلاب در تاریخ ۱۳۸۵/۰۱/۰۱.

بینید، این مجالس روضه خوانی و سینه زنی را ببینید؛ این ها جاذبه است، این برکتی است که خدا به آن فداکاری داده است.^۱

شروع جاذبه مغناطیس حسینی، در روز اربعین است. جابر بن عبدالله را از مدینه بلند می کند و به کربلا می کشد. این، همان مغناطیسی است که امروز هم با گذشت قرن های متمادی، در دل من و شماست. کسانی که معرفت به اهل بیت علیهم السلام دارند، عشق و شور به کربلا همیشه در دلشان زنده است. این از آن روز شروع شده است. عشق به تربت حسینی و به مرقد سرور شهیدان سیدالشهداء علیه السلام.^۲

چنین چیزی وجود ندارد دیگر در دنیا؛ اینکه میلیون ها انسان راه می افتند، نه فقط از یک شهر یا یک کشور [بلکه] از کشورهای مختلف و نه فقط از یک فرقه اسلامی [بلکه] فرق مختلف اسلامی و حتی بعضی ادیان غیر اسلامی. این وحدت حسینی [است]... «الحسین علیه السلام یجمعنا»، حقیقتاً این جور است؛ حسین علیه السلام اجتماع عظیمی را درست می کند. این دل ها با هزاران گام در راه است، همه حرکت می کنند، همه راه می افتند به سمت آن معدن و سرچشمه معنویت و آزادی، و این را به رخ دنیای مادی امروز می کشند.^۳

۱. بیانات در دیدارهای خانواده های شهدای مدافع حرم در تاریخ ۱۳۹۷/۱۲/۲۲.

۲. بیانات در دیدار زائرین و مجاورین حرم مطهر رضوی در تاریخ ۱۳۸۵/۰۷/۰۱.

۳. بیانات در مراسم دانش آموزی دانشجویان دانشگاه امام حسین علیه السلام در تاریخ ۱۳۹۸/۰۷/۲۱.

**تاریخچه
زیارت اربعین**

شروع عاشقی

چه آمدن خاندان پیغمبر ﷺ در روز اربعین به کربلا - که بعضی روایت کرده اند - درست باشد یا درست نباشد، ظاهراً در این تردیدی نیست که جابر بن عبدالله انصاری به همراه یکی از بزرگان تابعین - که نام او را بعضی عطیه گفته اند، بعضی عطاء گفته اند و احتمال دارد عطیه بن حارث کوفی حمدانی باشد؛ به هر حال یکی از بزرگان تابعین است که در کوفه ساکن بوده - این راه را طی کردند و در این روز بر سر مزار شهید کربلا حاضر شدند. شروع جاذبه مغناطیس حسینی، در روز اربعین است. جابر بن عبدالله را از مدینه بلند می کند و به کربلا می کشد. این، همان مغناطیسی است که امروز هم با گذشت قرن های متمادی، در دل من و شماست. کسانی که معرفت به اهل بیت ﷺ دارند، عشق و شور به کربلا همیشه در دلشان زنده است. این از آن روز شروع شده است. عشق به تربت حسینی و به مرقد سرور شهیدان سیدالشهدا ﷺ. جابر بن عبدالله جزو مجاهدین صدر اول است. از اصحاب بدر است؛ یعنی قبل از ولادت امام حسین ﷺ،

جابر بن عبدالله، در خدمت پیغمبر ﷺ بوده و در کنار او جهاد کرده است. کودکی، ولادت و نشو و نماى حسین بن علی (ع) را به چشم خود دیده است. جابر بن عبدالله به طور حتم بارها دیده بود که پیغمبر اکرم ﷺ، حسین بن علی (ع) را در آغوش می گرفت، چشم های او را می بوسید، صورت او را می بوسید، پیغمبر ﷺ به دست خود در دهان حسین بن علی (ع) غذا می گذاشت و به او آب می داد؛ اینها را به احتمال زیاد جابر بن عبدالله به چشم خود دیده بود. جابر بن عبدالله به طور حتم از پیغمبر ﷺ به گوش خودش شنیده باشد که حسن و حسین (ع) سرور جوانان اهل بهشت اند. بعدها هم بعد از پیغمبر ﷺ، موقعیت امام حسین (ع)، شخصیت امام حسین (ع) - چه در زمان خلفاء، چه در زمان امیرالمؤمنین (ع)، چه در مدینه و چه در کوفه - اینها همه جلو چشم جابر بن عبدالله انصاری است. حالا جابر شنیده است که حسین بن علی (ع) را به شهادت رسانده اند. جگرگوشه پیغمبر ﷺ را بالب تشنه شهید کرده اند. از مدینه راه افتاده است؛ از کوفه، عطیه با او همراه شده است. عطیه روایت می کند که: «جابر بن عبدالله به کنار شط فرات آمد، آنجا غسل کرد، جامه سفید و تمیز پوشید و بعد با گام های آهسته، با احترام به سمت قبر امام حسین (ع) روانه شد. آن روایتی که من دیدم این طور است، می گوید: وقتی به قبر رسید، سه مرتبه با صدای بلند گفت: «الله اکبر، الله اکبر، الله اکبر»؛ یعنی وقتی

که می‌بیند که چطور آن جگرگوشه پیغمبر ﷺ و زهرا ﷺ را، دست غارتگر شهواتِ طغیانگران، این‌طور با مظلومیت به شهادت رسانده، تکبیر می‌گوید. بعد می‌گوید: از کثرت اندوه، جابر بن عبدالله روی قبر امام حسین ﷺ از حال رفت، غش کرد و افتاد. نمی‌دانیم چه گذشته است، اما در این روایت می‌گوید، وقتی به هوش آمد، شروع کرد با امام حسین ﷺ صحبت کردن:

«السَّلامَ عَلَیْکُمْ یا آلَ اللَّهِ، السَّلامَ عَلَیْکُمْ یا صَفْوَةَ اللَّهِ»^۱

اولین زائران اربعین

در روز اربعین هم، بعد از آن روزهای تلخ و آن شهادت عجیب، اولین زائران اباعبدالله الحسین ﷺ بر سر قبر امام معصوم شهید جمع شدند. از جمله کسانی که آن روز آمدند، یکی جابر بن عبدالله انصاری است و یکی عطیة بن سعد عوفی که او هم از اصحاب امیرالمؤمنین ﷺ است. جابر بن عبدالله از صحابه پیامبر ﷺ و از اصحاب جنگ بدر است؛ آن روز هم علی‌الظاهر مرد مسئی بوده است. شاید حداقل شصت، هفتاد سال از سنین او - بلکه بیشتر - می‌گذشته است. اگر در جنگ بدر بوده، پس لابد قاعدتاً در آن وقت باید بیش از هفتاد سال سن داشته باشد؛ لیکن

۱. بیانات دردیدار زائرین و مجاورین حرم رضوی در تاریخ ۱۳۸۵/۰۱/۰۱.

عطیه از اصحاب امیرالمؤمنین علیه السلام است. او آن وقت جوان تر بوده؛ چون تا زمان امام باقر علیه السلام هم عطیه بن سعد عوفی علی الظاهر زندگی کرده است. عطیه می گوید: وقتی به آن جا رسیدیم، خواستیم به طرف قبر برویم، اما این پیرمرد گفت اول دم شطّ فرات برویم و غسل کنیم. در شطّ فرات غسل کرد، سپس قطیفه ای به کمر پیچید و قطیفه ای هم بر دوش انداخت؛ مثل کسی که می خواهد خانه خدا را طواف و زیارت کند، به طرف قبر امام حسین علیه السلام رفت. ظاهراً او نابینا هم بوده است. می گوید با هم رفتیم، تا نزدیک قبر امام حسین علیه السلام رسیدیم. وقتی که قبر را لمس کرد و شناخت، احساساتش به جوش آمد. این پیرمرد که لابد حسین بن علی علیه السلام را بارها در آغوش پیامبر صلی الله علیه و آله دیده بود، با صدای بلند سه مرتبه صدا زد: یا حسین، یا حسین، یا حسین!

مرحوم سید بن طاووس - و بزرگان - نوشته اند که وقتی کاروان اسرا، یعنی جناب زینب علیه السلام و بقیه در اربعین وارد کربلا شدند، در آنجا فقط جابر بن عبدالله انصاری و عطیه عوفی نبودند، «رجال من بنی هاشم»؛ عده ای از بنی هاشم، عده ای از یاران برگرد تربت سیدالشهداء علیه السلام جمع شده بودند و به استقبال زینب کبری علیه السلام آمدند. شاید این سیاست ولایی هم که زینب کبری علیه السلام اصرار کرد که برویم به کربلا. در مراجعت از شام -

۱. بیانات در خطبه های نماز جمعه در دهمین سالگرد رحلت امام خمینیر رحمته الله علیه در تاریخ ۱۳۷۸/۰۳/۱۴.

رسالت زینبی

به خاطر همین بود که این اجتماع کوچک اما پرمعنا، در آنجا حاصل شود. حالا بعضی استبعاد کردند که چطور ممکن است تا اربعین به کربلا رسیده باشند. مرحوم شهید آیت الله قاضی یک نوشته مفصلی دارد، اثبات می کنند که نه، ممکن است که این اتفاق افتاده باشد. به هر حال آنچه در کلمات بزرگان و قدماء هست، این است که وقتی زینب کبری علیها السلام و مجموعه اهل بیت علیهم السلام وارد کربلا شدند، عطیه عوفی و جناب جابر بن عبدالله و رجالی از بنی هاشم در آنجا حضور داشتند. این نشانه و نمونه ای از تحقق آن هدفی است که با شهادت ها باید تحقق پیدا می کرد؛ یعنی گسترش این فکر و جرئت دادن به مردم.^۱

حادثه عاشورای حسینی را هم ستمگران و ظالمان می خواستند نگذارند باقی بماند، زینب کبری علیها السلام گذاشت. دو حرکت عمّه ما زینب کبری علیها السلام انجام داد؛ یک حرکت، حرکت اسارت بود به کوفه و شام و آن روشنگری ها و آن بیانات که مایه افشای حقایق شد؛ یک حرکت دیگر، آمدن به زیارت کربلا در اربعین بود؛ حالا اربعین اوّل یا دوّم یا هرچه. این حرکت به معنای این است که نباید اجازه داد که انگیزه های

۱. بیانات در دیدار جمعی از مردم آذربایجان شرقی در تاریخ ۱۳۸۷/۱۱/۲۸.

خباثت آلودی که قصد دارند مقاطع عزیز و اثرگذار و مهم را از یادها ببرند، موفق بشوند؛ البته موفق هم نخواهند شد.^۱

حفظ اربعین در طول تاریخ

یک روز بود که خلفای بنی عباس همت گماشته بودند که قبر مطهر حضرت اباعبدالله علیه السلام و لابد به تبع آن بقیه قبور مطهره را از بین ببرند؛ عده‌ای با جان خودشان نگذاشتند؛ گفتند اگر بیاوید، دست تان را قطع می‌کنیم، پایتان را قطع می‌کنیم، شما را به قتل می‌رسانیم؛ درعین حال رفتند. همان رفتن‌ها بود که حالا به بیست میلیون زائر پیاده اربعین رسیده. اگر آنجا کسانی فداکاری نمی‌کردند، امروز شوکت و هیمنه محبت اباعبدالله الحسین علیه السلام این جور دنیا را فرا نمی‌گرفت که شما می‌بینید در راه‌پیمایی اربعین، از کشورهای مختلف، از فارس و ترک و کشورهای اروپایی و حتی از آمریکا افرادی بلند می‌شوند می‌آیند آنجا. این را چه کسی کرد؟ خشت اول و اصلی این کار را همان کسانی گذاشتند که درواقع جانشان را برای زیارت قبر اباعبدالله علیه السلام فدا کردند.^۲

۱. بیانات در دیدار مردم قم در تاریخ ۱۳۹۳/۱۰/۱۷.

۲. بیانات در دیدار خانواده‌های شهدای مدافع حرم در تاریخ ۱۳۹۷/۱۲/۲۲.

**الاهمیت
زیارت اربعین**

احیاگر نهضت حسینی

اساساً اَهمّیت اربعین در این است که در این روز، با تدبیر الهی خاندان پیغمبر علیهم السلام، یاد نهضت حسینی برای همیشه جاودانه شد و این کار پایه گذاری شد. اگر بازماندگان شهدا و صاحبان اصلی در حوادث گوناگون - از قبیل شهادت حسین بن علی علیه السلام در عاشورا - کمر نبندند به حفظ یاد و آثار شهادت، نسل های بعد، از دستاورد شهادت استفاده زیادی نخواهند برد. درست است که خدای متعال شهدا را در همین دنیا هم زنده نگه می دارد و شهید به طور قهری در تاریخ و در یاد مردم ماندگار است، اما ابزار طبیعی ای که خدای متعال قرار داده است برای این کار، مثل همه کارها، همین چیزی است که در اختیار ما است، در اراده ما است؛ ما هستیم که با تصمیم درست و به جا می توانیم یاد شهدا را و خاطره شهادت را و فلسفه شهادت را احیا کنیم و زنده نگه داریم. اگر زینب کبری علیه السلام و امام سجّاد علیه السلام در طول روزهای اسارت - چه در همان عصر عاشورا در کربلا و چه در روزهای بعد، در کوفه، در راه شام و کوفه،

در خودِ شام - بعد در آمدن به کربلا و زیارت، بعد در رفتن به مدینه و بعد در طول سال‌های متمادی که این بزرگواران زنده ماندند مجاهدت نکرده بودند، نگفته بودند، تبیین نکرده بودند، حقایق را افشا نکرده بودند، حقیقت فلسفه عاشورا را و هدف حسین بن علی (ع) را و ظلم دشمن را بیان نکرده بودند، واقعه عاشورا تا امروز جوشان و زنده و مشتعل باقی نمی‌ماند... درسی که اربعین به ما می‌دهد این است: یاد حقیقت را و خاطره شهادت را باید در مقابل طوفان تبلیغات دشمن زنده نگه داشت.^۱

بیان‌گر فلسفه قیام سیدالشهدا (ع)

در زیارتی از زیارت‌های امام حسین (ع) که در روز اربعین خوانده می‌شود، جمله‌ای بسیار پرمعنا وجود دارد و آن، این است: «و بذل مهجته فیک لیستنقذ عبادک من الجهالة»؛ فلسفه فداکاری حسین بن علی (ع) در این جمله گنجانده شده است. زائر به خدای متعال عرض می‌کند که این بنده تو - این حسین تو - خون خود را نثار کرد تا مردم را از جهالت نجات بدهد. «و حیره الضلالة»؛ مردم را از سرگردانی و حیرتی که

۱. بیانات در دیدار اقشار مختلف مردم در تاریخ ۱۳۶۸/۰۶/۲۹.

در گمراهی است، نجات بدهد. ببینید، این جمله چقدر پُر مغز و دارای چه مفهوم مترقی و پیشرفته‌ای است.^۱

«بذل مهجته فیک»؛ یعنی حسین بن علی علیه السلام، جان و خون خود را در راه تو داد، «لیستنقذ عبادک من الجهالة»؛ تا بندگان تو را از جهل نجات دهد «و حیره الضلالة»؛ و آن‌ها را از سرگردانی ناشی از ضلالت و گمراهی برهاند. این یک طرف قضیه؛ یعنی طرف قیام کننده، حسین بن علی علیه السلام است. طرف دیگر قضیه، در فقره بعدی معرفی می‌شود: «و قد توازر علیه من غرته الدنيا و باع حظّه بالارذل الأدنی»؛ نقطه مقابل، کسانی بودند که فریب زندگی، آن‌ها را به خود مشغول و دنیای مادی، زخارف دنیایی، شهوات و هواهای نفس از خود بی خودشان کرده بود؛ «و باع حظّه بالارذل الأدنی»؛ سهمی را که خدای متعال برای هر انسانی در آفرینش عظیم خود قرار داده است. این سهم عبارت است از سعادت و خوشبختی دنیا و آخرت - به بهای پست و ناچیز و غیر قابل اعتنایی فروخته بودند. این، خلاصه نهضت حسینی است.^۲

۱. بیانات در دیدار جمعی از فرزندان ممتاز شاهد و جانبازان مشهد و تهران و استان کردستان در تاریخ ۱۳۶۹/۶/۲۹.

۲. بیانات در خطبه‌های نماز جمعه تهران در تاریخ ۱۳۷۹/۱/۲۶.

میدانی برای شناخت امام حسین علیه السلام

اصل این راه‌پیمایی اربعین است که حقیقتاً یک حادثه بی‌نظیری است؛ ما نه فقط در دوران خودمان در دنیا، بلکه در تاریخ هم سراغ نداریم یک چنین اجتماعی، یک چنین حرکتی را هر سال، و هر سال گرم‌تر از سال قبل اتفاق بیفتد؛ بی‌نظیر است. این حرکت حسینی در گسترش معرفت به امام حسین علیه السلام نقش دارد. اربعین با این حرکتی که عمده‌تأیین نجف و کربلا در راه‌پیمایی هر سال به وجود می‌آید بین‌المللی شد. چشم‌های مردم دنیا به این حرکت دوخته شد. امام حسین علیه السلام و معرفت حسینی به برکت این حرکت عظیم مردمی بین‌المللی شد، جهانی شد.

عرصه‌ای برای انتشار پیام امام حسین علیه السلام

ما امروز احتیاج داریم که حسین بن علی علیه السلام را به دنیا بشناسانیم؛ دنیای دچار ظلم و فساد و دنائت و لثامت، محتاج معرفت آزادگی حسینی و حرّیت حسینی است. امروز مردم دنیا، جوان‌های دنیا، ملّت‌های بی‌غرض، برای یک چنین حقیقتی دلهای‌شان می‌تپد؛ [اگر] امام حسین علیه السلام به دنیا معرفی بشود، اسلام معرفی شده است، قرآن معرفی شده است. امروز با صدها وسیله علیه اسلام و علیه معارف اسلامی تبلیغ می‌شود؛ در مقابل این حرکت خصمانه جبهه کفر و استکبار، حرکت

معرفت حسینی می‌تواند یک‌تنه سینه سپر کند، بایستد و حقیقت اسلام را، حقیقت قرآن را به دنیا معرفی کند. منطق حسین بن علی علیه السلام، منطق دفاع از حق است، منطق ایستادگی در مقابل ظلم و طغیان و گمراهی و استکبار است. این منطق امام حسین علیه السلام است؛ امروز دنیا به این منطق نیازمند است؛ امروز دنیا شاهد حاکمیت کفر و استکبار و حاکمیت فساد است، دنیا شاهد حاکمیت ظلم است؛ این پیام امام حسین علیه السلام، پیام نجات دنیا است، حرکت عظیم اربعین این پیام را در دنیا منتشر می‌کند و به فضل الهی و به حول و قوه الهی و به توفیق الهی، این حرکت بایستی روزه روز تقویت بشود.^۱

این حرکت عظیم که یک نماد بسیار زیبا و پرشکوهی از حضور پیروان اهل بیت علیهم السلام و علاقمندان به اهل بیت علیهم السلام هست، این نبود، ما این را نداشتیم، این را خدای متعال در اختیار ما گذاشت، خدا را بایستی شاکر باشیم.^۲

۱. بیانات در دیدار جمعی از موکب‌داران عراقی در تاریخ ۱۳۹۸/۰۶/۲۷.

۲. بیانات در درس خارج فقه در تاریخ ۱۳۹۶/۰۸/۱۵.

یکی از مصادیق قوت را امروز دنیای اسلام دارد مشاهده می‌کند و آن، راه‌پیمایی اربعین است؛ «وَأَعِدُّوا لَهُمْ مَا اسْتَطَعْتُمْ مِنْ قُوَّةٍ». راه‌پیمایی اربعین قوت اسلام است، قوت حقیقت است، قوت جبهه مقاومت اسلامی است که این جور اجتماع عظیم میلیونی راه می‌افتند به سمت کربلا، به سمت حسین علیه السلام، به سمت قلّه و اوج افتخار فداکاری و شهادت که همه آزادگان عالم باید از او درس بگیرند. از روز اوّل هم که اربعینی به وجود آمد، اهمّیت اوّلین اربعین به همین اندازه بود. اهمّیت اربعین اوّل این بود که رسانه پُر قدرت عاشورا است.... همین‌ها بود که عاشورا را نگه داشت، همین‌ها بود که عاشورا را به امروز رساند. تاریخ و ریشه این روز اربعین و ماجرای اربعین این است. آن روز اهل بیت علیهم السلام طوفانی به پا کردند. با این حرکت چهل روزه یک طوفان به پا شد در آن اختناق عجیب. در آن روزگار، اختناق این قدر است که دوروبر امام حسین علیه السلام، فرزند پیغمبر صلی الله علیه و آله، نوه پیغمبر صلی الله علیه و آله، جگرگوشه زهرای اطهر علیها السلام، ۷۲ نفر بیشتر باقی نمی‌مانند. در یک چنین روزگاری، ماجرای توّابین را در کوفه به وجود آورد، مدینه را منقلب کرد، شام را منقلب کرد، به طوری که رژیم سفیانی برافتاد؛ این حرکت عظیم اربعینی زینب کبری علیها السلام و اهل بیت علیهم السلام بود.^۱

۱. بیانات در مراسم دانش‌آموزی دانشجویان دانشگاه امام حسین علیه السلام در تاریخ ۱۳۹۸/۰۷/۲۱.

این جمعیتِ عظیمِ میلیونی از جاهای مختلف دنیا – چند میلیون از ایران و میلیون‌ها از خود عراق و از کشورهای دیگر – این حرکتِ عظیم، با وجود تهدیدهای تروریستی‌ای که همیشه وجود داشته و امروز هم وجود دارد، یک پدیده فوق‌العاده عظیمی است؛ خیلی مهم است. این نشان‌دهنده اوج گرفتن همین تفکر مبارزه در راه خدا و در راه اسلام و آمادگی عمومی و همگانی در این راه است.^۱

کنگره جهانی و میعادگاه شیعیان

یکی از علائم ایمان زیارت اربعین است!... شیعه یک جمع متفرقی بود، یک جامعه‌ای بود که در یک جا و در یک مکان زندگی نمی‌کرد؛ در مدینه بودند، در کوفه بودند، در بصره بودند، در اهواز بودند، در قم بودند، در خراسان بودند – اطراف و اکناف بلاد – اما یک روح در این کالبد متفرق و در این اجزای متشتت در جریان است، مثل دانه‌های تسبیح، یک رشته و یک نخ، همه این‌ها را به هم وصل می‌کرد. آن رشته چه بود؟! رشته اطاعت و فرمان‌بری از مرکزیت تشیع، از رهبری عالی تشیع یعنی امام؛ همه این رشته‌ها به آنجا متصل می‌شد؛ قلبی بود که به همه اعضا فرمان می‌داد و به این ترتیب، تشیع یک سازمان و یک تشکیلات بود. ممکن بود دو نفر از

۱. بیانات در دیدار جمعی از مسئولان و فعالان فرهنگی استان‌های آذربایجان شرقی و قم در تاریخ ۱۳۹۶/۰۸/۲۲.

حال هم خبر نداشته باشند، اما بودند کسانی که از حال همه باخبر بودند. اطاعت و فرمان بَری آن‌ها به حساب، فریاد زدن شان از روی دستور، سکوتشان برطبق نقشه، همه چیزشان با حساب. فقط یک عیبی کار آن‌ها داشت و آن اینکه همدیگر را کمتر می‌دیدند. اهل یک شهر و شیعیان یک منطقه، البته یکدیگر را می‌دیدند، اما یک کنگره جهانی لازم بود برای شیعیان روزگار ائمه علیهم‌السلام. این کنگره جهانی را معین کردند، و قتش را هم معین کردند؛ گفتند در این موعد معین، در آن کنگره هرکس بتواند شرکت کند. آن موعد، روز اربعین است و جای شرکت، سرزمین کربلا است؛ چون روح شیعه روح کربلایی است، روح عاشورایی است؛ در کالبد شیعه تپش روز عاشورا مشهود است؛ شیعه هر جا که هست دنباله رو عاشورای حسین علیه‌السلام است. این است که می‌بینیم همه جا این تپش‌هایی که در شیعه مکشوف شده، از آن مرقد پاک ناشی است. اینها شعله‌هایی بوده که از آن روح مقدس و پاک و از آن تربت عالی مقدار سرکشیده، به جان‌ها و روح‌ها زده، انسان‌ها را به گلوله‌های داغی تبدیل کرده و آن‌ها را به قلب دشمن فرو برد است... اربعین یعنی میعاد شیعیان در یک کنگره بین‌المللی، جهانی، در یک سرزمینی که خود آن سرزمین خاطره‌انگیز است؛ سرزمین خاطره‌ها است؛ خاطره‌های باشکوه، خاطره‌های عظیم؛ سرزمین شهدا، مزار کشته‌شدگان راه خدا. اینجا جمع بشوند پیروان تشیع و دست برادری و پیمان وفاداری هرچه بیشتر ببندند. این اربعین است...

یادآوری خاطره عاشورا و خاطره آن جهاد و از خودگذشتگی و فداکاری عظیم، در روز اربعین انجام می‌گرفته و در آن سرزمین. اگر امروز هم بتوانند شیعیان آن سرزمین پاک و مقدّس را یک چنین میعادى قرار بدهند، البتّه بسیار کار بجا و جالبی خواهد بود و هم دنباله‌گیری از راهی است که ائمّه هدی علیهم‌السلام به ما ارائه دادند.^۱

مصدق شَعائر الهی

این کسانی که این راه [پیاده روی اربعین] را طی کردند و این حرکت عاشقانه را و مؤمنانه را دارند انجام می‌دهند، واقعاً دارند حسنه‌ای را انجام می‌دهند. این یک شعار بزرگ است، «لَا تُحِلُّوا شَعَائِرَ اللَّهِ»؛ این بلاشک جزو شَعائر الله است. جا دارد که امثال بنده که محرومیم از این جور حرکت‌ها عرض بکنیم که «يَا لَيْتَنَا كُنَّا مَعَكُمْ فَنَفُوزُ فَوْزاً عَظِيماً»؛ همان طور که عرض کردیم، این حرکت حرکت عشق و ایمان است؛ هم در آن ایمان و اعتقاد قلبی و باورهای راستین، تحریک‌کننده و عمل‌کننده است، هم عشق و محبّت. تفکّر اهل بیت علیهم‌السلام و تفکّر شیعی همین جور است؛ ترکیبی است از عقل و عاطفه، ترکیبی است از ایمان و عشق؛ ترکیب این دو.

۱. بیانات در مسجد امام حسن مجتبی علیه‌السلام در تاریخ ۱۳۵۲/۱۲/۲۴.

این آن چیزی است که در سایر فِرَق اسلامی، خلأ آن محسوس است؛ سعی هم می‌کنند گاهی به یک نحوی این خلأ را پُر کنند، [اما] نمی‌شود؛ چه کسی مثل خاندان پیغمبر ﷺ - این عناصر برجسته، ممتاز، نورانی، ملکوتی - وجود دارد در بین معتقداتِ شُعَبِ دیگرِ اسلامی، که این جور مردم به آن‌ها عشق بورزند، با آن‌ها تعامل کنند، با آن‌ها حرف بزنند، به آن‌ها سلام کنند و از آن‌ها ان شاء الله جواب بشنوند؟ چه کسی دیگر وجود دارد؟ این است که این یک فرصتی است در اختیار پیروان اهل بیت ﷺ. این زیارت ائمه ﷺ، این معاشقه معنوی با این بزرگواران، این زیارت‌های سرشار از مفاهیم عالی و ممتاز که در اختیار ما است.^۱

۱. بیانات در ابتدای درس خارج فقه درباره پیداده‌روی اربعین در تاریخ ۱۳۹۴/۹/۹.

مهم ترین
ویژگی های
اربعین

پدیده‌ای بی نظیر

آنچه برای ما نقل می‌شود از رفتار شما برادران عزیز عراقی در مواکب میان راه و رفتار کریمانه شما با زائران حسینی، چیزهایی است که نظیر ندارد. در دنیای امروز این چیزها نظیر ندارد. همچنان که خود راه‌پیمایی اربعین در تاریخ نظیر ندارد، رفتار کریمانه شما هم حقیقتاً نظیر و شبیهی ندارد. شما کرامت اسلامی و کرامت عربی را در رفتار خودتان و اعمال خودتان نشان داده‌اید و همه به عشق سیدالشهدا علیه السلام است، به عشق حسین بن علی علیه السلام است؛ از روی عشق و علاقه‌ای که به امام حسین علیه السلام دارید، پای زائر امام حسین علیه السلام را شست و شو می‌دهید، بدن او را در خستگی‌های شدید کمک می‌کنید، مالش می‌دهید، به او غذا می‌دهید، به او جای خواب می‌دهید، چون زائر حسین علیه السلام است. این عشق به حسین بن علی علیه السلام یک امر استثنائی است؛ شبیه این را در هیچ جا، در هیچ زمان سراغ نداشتیم و

نداریم و امیدواریم خداوند متعال این عشق را در دل های شما، در دل های ما روزه روز افزایش بدهد.^۱

ما نه فقط در دوران خودمان در دنیا، بلکه در تاریخ هم سراغ نداریم یک چنین اجتماعی [اجتماع اربعین حسینی]، یک چنین حرکتی را هر سال و هر سال گرم تر از سال قبل اتفاق بیفتد؛ بی نظیر است. این حرکت حسینی [پیاده روی اربعین] در گسترش معرفت به امام حسین علیه السلام نقش دارد. اربعین با این حرکتی که عمده‌تاً بین نجف و کربلا در راه پیمایی هر سال به وجود می‌آید بین المللی شد. چشم‌های مردم دنیا به این حرکت دوخته شد. امام حسین علیه السلام و معرفت حسینی به برکت این حرکت عظیم مردمی بین المللی شد، جهانی شد.^۲

پدیده‌ای معجزه‌گون

حقاً و انصافاً باید گفت حادثه اربعین، این پیاده‌روی، این حضور همگانی مردم مسلمان، یک پدیده معجزه‌گون و معجزه‌آسا است. این یک چیز طبیعی نیست. با

۱. بیانات در دیدار جمعی از موکب‌داران عراقی در تاریخ ۱۳۹۸/۰۶/۲۷.
۲. همان.

هیچ ترتیبی، با هیچ تدبیری، با هیچ دستی، با هیچ سیاستی امکان نداشت و امکان ندارد یک چنین حادثه‌ای پیش بیاید. این فقط دست خدا است.^۱

موهبتی الهی

راه‌پیمایی عظیم اربعین واقعاً یک پدیده است، یک پدیده الهی است، یک پدیده معنوی است. حقیقتاً قابل توصیف نیست؛ مثل خیلی از این پدیده‌های مهم الهی، درست قابل تفسیر هم نیست؛ یعنی نمی‌شود این حادثه را تحلیل کرد. این جور این جمعیت عظیم میلیونی راه بیفتند، در ظرف چند سال این تحقق پیدا کند، شکل پیدا کند! بله، در گذشته راه‌پیمایی بود، اما این خبرها نبود. ما اطلاع داریم که در ایام مختلف، چه اربعین، چه غیر اربعین - در خصوص اربعین یا بعضی اوقات دیگر - طلاب از نجف و جاهای مختلف عراق حرکت می‌کردند می‌رفتند، جمعیت‌های فراوانی هم بودند. اما این جمعیت عظیم میلیونی از جاهای مختلف دنیا - چند میلیون از ایران و میلیون‌ها از خود عراق و از کشورهای دیگر - این حرکت عظیم، با وجود تهدیدهای تروریستی‌ای که همیشه وجود داشته و امروز هم وجود دارد، یک پدیده فوق‌العاده عظیمی است؛ خیلی مهم است. این نشان دهنده اوج گرفتن

۱. بیانات در پایان مراسم عزاداری اربعین حسینی در تاریخ ۱۴۰۱/۰۶/۲۶.

همین تفکر مبارزه در راه خدا و در راه اسلام و آمادگی عمومی و همگانی در این راه است و امیدواریم که خداوند متعال برکت بدهد به این حرکت ها و برکت بدهد به مردم.^۱

این هایی که می روند این راه را پیاده طی می کنند و می رسانند خودشان را به آنجا در این پیاده روی اربعین- این حادثه عجیبی که این سال ها پدید آمده است- واقعاً یک موهبت بزرگ الهی را خدای متعال در اختیار این ها گذاشته^۲

حرکتی برخاسته از عشق و ایمان

پدیده بی نظیر و بی سابقه ای... در این سال های اخیر به وجود آمده و آن، پیاده روی میان نجف و کربلا یا بعضی از شهرهای دورتر از نجف تا کربلا است؛ بعضی از بصره، بعضی از مرز، بعضی از شهرهای دیگر، پیاده راه می افتند و حرکت می کنند. این حرکت، حرکت عشق و ایمان است. ما هم از دور نگاه می کنیم به این حرکت و غبطه می خوریم به حال آن کسانی که این توفیق را پیدا کردند و این حرکت را انجام دادند: گرچه دوریم به یاد تو سخن می گوئیم

۱. بیانات در دیدار جمعی از مسئولان و فعالان فرهنگی استان های آذربایجان شرقی و قم در تاریخ ۱۳۹۶/۰۸/۲۲.

۲. شرح حدیثی از امام صادق (علیه السلام) درباره زیارت امام حسین (علیه السلام) در تاریخ ۱۳۹۸/۰۷/۰۱.

نماد ایمان جامعه

بُعد منزل نبوّ در سفر روحانی^۱
این یک حادثه الهی است، این یک پدیده الهی است؛ این نشان دهنده این است
که این راه، راه عشق است؛ منتها نه عشق مجنونانه، عشق همراه بصیرت؛ مثل
عشق اولیاء به خدا؛ «اللَّهُمَّ ارْزُقْنِي حُبَّكَ وَ حُبَّ مَنْ يُحِبُّكَ وَ حُبَّ كُلِّ عَمَلٍ يُوَصِّلُنِي
إِلَى قُرْبِكَ»؛ این حبّ و این عشق، عشق همراه با بصیرت است. می داند، می فهمد
و این جاذبه او را می کشد، این مغناطیس او را می کشد. خب، بنابراین کار، کار بزرگی
است؛ پدیده، پدیده عظیمی است.^۲

[یکی از دلایلی که بیانگر دین داری و ایمان مردم و جامعه است] مسئله اربعین بود؛
چه راه پیمایی میان نجف و کربلا، و کاظمین و کربلا، و چه راه پیمایی های عظیم
داخل کشور به عنوان راه پیمایی جاماندگان. این ها خیلی مهم بود؛ میلیون ها انسان
و غالباً جوان در این راه پیمایی ها شرکت کردند، حضور پیدا کردند. این ها هم نشان دادند

۱. بیانات در ابتدای درس خارج فقه درباره پیاده روی اربعین در تاریخ ۱۳۹۴/۰۹/۰۹.

۲. بیانات در دیدار بسیجیان در تاریخ ۱۳۹۵/۰۹/۰۳.

که هم زنده‌اند، بانشاط‌اند، سر پایند، هم متدین‌اند، پایبند به مسائل دینی‌اند، علاقه‌مند به دین‌اند، دین‌باورند.^۱

ما یک مجموعه بزرگ جوان داریم که مؤمن‌اند، متدین‌اند، انقلابی‌اند، اهل توسل‌اند، اهل شور و عشق به معنویت‌اند؛ این چیز کمی نیست؛ این چیز خیلی مهمی است؛ خیلی چیز بزرگی است. عده‌ای اهل قرآن‌اند، عده‌ای اهل اعتکاف‌اند، عده‌ای اهل پیاده‌روی اربعین‌اند، عده‌ای اهل ایستادگی در میدان‌های انقلاب و در مظاهر انقلاب‌اند. این خیلی با عظمت است، خیلی با ارزش است؛ دشمن با همه این‌ها مخالف است.^۲

این همه جوان خوب در کشور هست؛ شما ببینید الان در فضای مجازی چه خبر است! چقدر «مُضِلَّاتُ الْفِتَنِ» در این فضای مجازی و در ماهواره‌ها و در این تشکیلات وجود دارد و جوان در معرض همه این‌ها است، در عین حال شما ببینید راه‌پیمایی اربعین چه جوری است، اعتکاف چه جوری است، نماز جماعت‌های دانشگاه‌ها چه جوری است. این‌ها خیلی مهم است؛ چرا ما این‌ها را نباید ببینیم؟ این‌ها نشان‌دهنده این است که حتی معنویت که سخت‌ترین [بخش] است

۱. بیانات در دیدار اعضای دوره جدید مجمع تشخیص مصلحت نظام در تاریخ ۱۴۰۱/۰۷/۲۰.

۲. بیانات در دیدار اعضای انجمن‌های اسلامی دانش‌آموزان در تاریخ ۱۳۹۵/۰۲/۰۱.

— آن بخش معنوی فرهنگ - دارد پیشرفت می‌کند. جلسات ماه رمضان را شما ملاحظه کنید؛ بنده به خصوص در ماه رمضان‌ها و همچنین محرم و صفر از این معنا استفسار می‌کنم و از کسانی سؤال می‌کنم که بروند تحقیق کنند، کار کنند و ببینند نسبتِ جلسات امسالِ ماه رمضان به سال گذشته چیست؟ می‌روند گزارش می‌آورند. انسان واقعاً حیرت می‌کند از این پیشرفت، از این حرکتِ رو به جلو. این‌ها را ما چرا نباید ملاحظه کنیم، چرا نباید ببینیم؟ این‌ها دیده بشود، تحلیل بشود و گفته بشود؛ این‌هایی که بلندگوهای پُرمخاطب در اختیار دارند، این‌ها را بایستی بیان کنند و بگویند.^۱

نمی‌شود عدم توجه‌ها را مستند کرد به اینکه مردم مثلاً نسبت به مسائل دینی و مانند این‌ها کم اعتقادند؛ نخیر. بعضی‌ها می‌گویند از این حرف‌ها! واقعاً به نظر می‌رسد فکر نکرده حرف می‌زنند که آقا مردم دینشان چنین شده، اعتقادشان ضعیف شده؛ نخیر، ابداً! ضعیف نشده. شما همین مسئله جشن غدیر را ببینید، این جلسات سخنرانی‌های عظیم محرم و صفر را در شهرهای مختلف ببینید؛ این‌هایی که شرکت می‌کنند چه کسانی هستند؟ این‌ها همین مردم‌اند دیگر. جلسات مرثیه‌خوانی و روضه‌خوانی و نوحه‌خوانی را ببینید، راه‌پیمایی اربعین را

۱. بیانات در دیدار اعضای مجلس خبرگان رهبری (اربعین حسینی) در تاریخ ۱۳۹۷/۰۶/۱۵.

بینید؛ این‌ها چه کسانی هستند؟ این‌ها همین مردم‌اند دیگر. دین مردم، ایمان مردم، دین‌داری مردم ضعیف نشده، قوی‌تر هم شده، منتها ممکن است مثلاً جلسه این حقیر یا نماز این حقیر جوری باشد که نتوانم جذب کنم این مردم مؤمن را؛ این را به حساب بی‌دینی مردم نباید گذاشت.^۱

عدم اختصاص و انحصار به قشر خاص

حسین علیه السلام متعلق به انسانیت است؛ ما شیعیان افتخار می‌کنیم که پیرو امام حسین علیه السلام هستیم، اما امام حسین علیه السلام فقط متعلق به ما نیست؛ مذاهب اسلامی، شیعه و سنی، همه زیر پرچم امام حسین علیه السلام هستند. در این راه‌پیمایی عظیم حتی کسانی که متدین به اسلام هم نیستند شرکت می‌کنند.^۲

نه راه‌پیمایی بیست و دوّم بهمن مربوط به یک سلیقه سیاسی است و نه جلسات محرم و ماه رمضان و اعتکاف و راه‌پیمایی اربعین مربوط به یک سلیقه سیاسی است، [بلکه] مربوط به همه ملت ایران و مربوط به همه سلاقی گوناگون کشور است.^۳

۱. بیانات در دیدار آئمه جمعه سراسر کشور در تاریخ ۱۴۰۱/۰۵/۰۵.

۲. بیانات در دیدار جمعی از موکب‌داران عراقی در تاریخ ۱۳۹۸/۰۶/۲۷.

۳. بیانات در دیدار زائرین و مجاورین حرم رضوی در تاریخ ۱۳۹۶/۰۱/۰۱.

این، کار خدا است که حادثه کربلا که در یک بیابان، تقریباً در یک نصفه روز یا در یک روز انجام گرفت، این جور در تاریخ روزه روز بیشتر اشتعال پیدا کند و عشق حسینی، مسلمان و غیرمسلمان نشانسد. شما الان می بینید فرق مختلف مسلمان به امام حسین علیه السلام اظهار عشق می کنند، غیر مسلمان ها [هم همین طور؛] مسیحی، زرتشتی، هندو. این راه پیمایی اربعین را شما مشاهده کنید و ببینید!^۱

این حرکت عظیم مردم از ایران، از کشورهای دیگر اسلامی، از هند، از اروپا، حتی از آمریکا و کشورهای دیگر، از راه های دور، افرادی می آیند در این راه پیمایی شرکت می کنند. دو روز، سه روز بیشتر یا کمتر در این راه، پای پیاده حرکت می کنند. مردم عراق هم انصافاً با کمال بزرگواری و محبت پذیری می کنند از این ها. خیلی حرکت عظیم و پرمعنا و پرمغزی است و کسانی که موفق می شوند باید مغتنم بشمارند.^۲

۱. بیانات در دیدار اعضای ستاد برگزاری کنگره ملی شهدای استان اردبیل در تاریخ ۱۴۰۲/۰۵/۲۲.

۲. بیانات در ابتدای درس خارج فقه درباره پیاده روی اربعین در تاریخ ۱۳۹۴/۰۹/۰۹.

**ابعاد تبلیغاتی و
رسانه‌ای اربعین**

رسانه بی‌همتا

اهمیت اربعینِ اول این بود که رسانه پُر قدرت عاشورا است. از روز عاشورا تا روز اربعین - بنا بر یک روایت روزی است که اهل بیت علیهم‌السلام برگشتند به کربلا - این چهل روز، چهل روز فرمانروایی منطقی حق در میان دنیای ظلمانی حاکمیت بنی امیه و سفیانی ها بود. رسانه حقیقی [یعنی] فریاد زینب کبری علیها‌السلام، فریاد حضرت سجاد علیه‌السلام؛ در کجا؟ در کوفه، در شام، در آنجایی که ظلمات محض بود؛ اینها بزرگ‌ترین رسانه بود. همین‌ها بود که عاشورا را نگه داشت، همین‌ها بود که عاشورا را به امروز رساند. تاریخ و ریشه این روز اربعین و ماجرای اربعین این است. آن روز اهل بیت علیهم‌السلام طوفانی به پا کردند. با این حرکت چهل‌روزه یک طوفان به پا شد در آن اختناق عجیب. در آن روزگار، اختناق این قدر است که دوروبر امام حسین علیه‌السلام، فرزند پیغمبر صلی‌الله‌علیه‌وآله‌وآلهم‌وسلم‌و‌علیهم‌السلام، نوه پیغمبر صلی‌الله‌علیه‌وآله‌وآلهم‌وسلم‌و‌علیهم‌السلام، جگرگوشه زهرای اطهر علیها‌السلام، ۷۲ نفر بیشتر باقی نمی‌مانند. در یک چنین روزگاری، ماجرای توابین را در کوفه به وجود آورد، مدینه را منقلب کرد، شام

را منقلب کرد، به طوری که رژیم سفیانی برافتاد؛ این حرکت عظیم اربعینی زینب کبری علیها السلام و اهل بیت علیهم السلام بود.^۱

جهاد تبیین

این چهل روزی که از عاشورا تا اربعین اتفاق افتاده، یکی از مقاطع بسیار مهم تاریخ اسلام است. روز عاشورا در اوج اهمّیت است و این چهل روزی هم که بین عاشورا و اربعین هست، تالی تلو روز عاشورا است. اگر روز عاشورا اوج مجاهدت همراه با فداکاری - فدا کردن جان، فدا کردن عزیزان، فرزندان و یاران - است، این چهل روز، اوج مجاهدت همراه با تبیین، همراه با افشاگری، همراه با توضیح [است]. اگر این چهل روز نمی بود، اگر حرکت عظیم زینب کبری علیها السلام و جناب امّ کلثوم علیها السلام و حضرت سجّاد علیه السلام نمی بود، شاید آن فقره «لَيَسْتَنفِذَ عِبَادَكَ مِنَ الْجَهَالَةِ وَ حَيْرَةِ الضَّلَالَةِ» اتفاق نمی افتاد. این حرکت عظیم، این صبر فوق العاده خاندان پیغمبر علیهم السلام به پیشوایی زینب کبری علیها السلام و امام سجّاد علیه السلام بود که توانست حادثه کربلا را ماندگار کند و به معنای واقعی کلمه این تبیین مکمل آن فداکاری بود. من از این جمله استفاده کنم برای بیان این مطلب که شما جوانان عزیز و دانشجویان عزیز که به معنای واقعی کلمه میوه دل ملت و

۱. بیانات در مراسم دانش آموزی دانشجویان دانشگاه امام حسین علیه السلام در تاریخ ۱۳۹۸/۰۷/۲۱.

امید آینده این کشورید، به مسئله «تبیین» اهمّیت بدهید. خیلی از حقایق هست که باید تبیین بشود. در قبال این حرکت گمراه کننده‌ای که از صد طرف به سمت ملت ایران سرازیر است و تأثیرگذاری بر افکار عمومی

که یکی از هدف‌های بزرگ دشمنان ایران و اسلام و انقلاب اسلامی است و دچار ابهام نگه داشتن افکار و رها کردن اذهان مردم و بخصوص جوان‌ها، «حرکت تبیین» خنثی کننده این توطئه دشمن و این حرکت دشمن است.^۱

۱. بیانات در پایان مراسم عزاداری اربعین حسینی در تاریخ ۱۴۰۰/۰۷/۰۵.

[جوانان عزیز] به معنای واقعی کلمه خودتان را مجهز کنید و در این میدان وارد بشوید: در میدان تبیین و افشاگری، یعنی راهی که زینب کبری علیها السلام در این چهل روز [عاشورا تا اربعین] انجام داد. عظمت این چهل روز به خاطر کاری است که این بزرگوار و حضرت سجاد علیه السلام و بقیه ای که اطراف این ها [بودند] انجام دادند و سختی ها را تحمل کردند، و [اگر بخواهیم] با زبان روضه خوانی حرف بزنیم، در واقع در روز اربعین، زینب کبری علیها السلام آمد گزارش کار به امام حسین علیه السلام داد که این کارها را کردیم، این جور رفتیم، این جور تحمل کردیم و این جور بیان کردیم و تبیین کردیم.^۱

۱. بیانات در پایان مراسم عزاداری اربعین حسینی در تاریخ ۱۴۰۰/۰۷/۰۵.

**ظرفیت اربعین
در تمدن سازی**

ایجاد تمدن اسلامی نوین

این مراسم را هر چه می‌توانید و هر چه می‌توانیم، باید پُربارتر و معنوی‌تر کنیم؛ معنا و مضمون این مراسم را باید روزه‌روز بیشتر کنیم. اهل فکر، اهل فرهنگ، اهل اقدام فرهنگی و فکری، برای این حرکت عظیم بنشینند برنامه‌ریزی کنند. امروز هدف هر مسلمان باید ایجاد تمدن اسلامی نوین باشد. ما امروز این را می‌خواهیم. ملت‌های اسلامی ظرفیت‌های عظیمی دارند که اگر از این ظرفیت‌ها استفاده شود، امت اسلامی به اوج عزّت خواهد رسید. ما باید به این بیندیشیم، به این فکر کنیم؛ ایجاد تمدن عظیم اسلامی، هدف نهایی ما است.^۱

اگر ظرفیت‌های کشورهای اسلامی - ظرفیت عراق، ظرفیت ایران، ظرفیت کشورهای دیگر منطقه - غرب آسیا و شمال آفریقا - بر روی هم مجتمع بشود، اگر این ظرفیت‌ها به

۱. بیانات در دیدار جمعی از موکب‌داران عراقی در تاریخ ۱۳۹۸/۰۶/۲۷.

هم برسند، این دست‌ها در هم گره بخورند، آن وقت امت اسلامی نشان خواهد داد که عزّت الهی یعنی چه! تمدّن عظیم اسلامی را به جوامع عالم نشان خواهند داد. باید هدف ما این باشد و این راه‌پیمایی اربعین می‌تواند یک وسیله‌گویی برای تحقّق این هدف باشد.^۱

الگوی برای عزت جوامع اسلامی

حادثه عجیبی بود حادثه امسال اربعین کربلا. این راه را دشمنان اسلام و دشمنان اهل بیت علیهم‌السلام به خیال خود مسدود کرده بودند. ببینید چه حرکت عظیمی اتفاق افتاد! وقتی حتّی جسم‌ها در کنار هم قرار می‌گیرد، این جور انعکاس پیدا می‌کند. اگر ما با هم باشیم، کشورهای اسلامی، ملّت‌های مسلمان - سنّی و شیعه و فرّق مختلف تسنّن و تشیع - با یکدیگر دل‌هایشان صاف باشد، نسبت به یکدیگر سوءظن نداشته باشند، سوءنیت نداشته باشند، به یکدیگر اهانت نکنند، ببینید در دنیا چه اتفاقی خواهد افتاد؛ چه عزّتی برای اسلام درست خواهد شد! وحدت، وحدت.^۲

۱. بیانات در دیدار جمعی از موکب‌داران عراقی در تاریخ ۱۳۹۸/۰۶/۲۷.

۲. بیانات در دیدار مسئولان نظام و مهمانان بیست و هشتمین کنفرانس بین‌المللی وحدت اسلامی در تاریخ ۱۳۹۳/۱۰/۱۹.

حسین علیه السلام متعلق به انسانیت است؛ ما شیعیان افتخار می‌کنیم که پیرو امام حسین علیه السلام هستیم، اما امام حسین علیه السلام فقط متعلق به ما نیست؛ مذاهب اسلامی، شیعه و سنی، همه زیر پرچم امام حسین علیه السلام هستند. در این راه‌پیمایی عظیم حتی کسانی که متدین به اسلام هم نیستند، شرکت می‌کنند و این رشته ادامه خواهد داشت ان شاء الله. این یک آیت عظمایی است که خدای متعال دارد نشان می‌دهد. در روزگاری که دشمنان اسلام و دشمنان امت اسلامی با انواع و اقسام ابزارها و وسایل، با پول، با سیاست، با سلاح علیه امت اسلامی دارند کار می‌کنند، خداوند متعال ناگهان حادثه راه‌پیمایی اربعین را این جور عظمت می‌دهد، این جور جلوه می‌دهد. این آیت عظمای الهی است. این نشانه اراده الهی بر نصرت امت اسلامی است، این نشان می‌دهد که اراده خدای متعال بر نصرت امت اسلامی تعلق گرفته است.^۱

همین قدر که ما ولو در اظهارات مان کنار یکدیگر قرار بگیریم، عظمت می‌بخشد به دنیای اسلام. عظمت می‌بخشد به شخصیت امت اسلامی. هر جا نمونه‌هایی از این اجتماع را ما مشاهده کردیم، ولو تن‌ها، جسم‌ها در کنار هم قرار گرفتند، دیدیم

۱. بیانات در دیدار جمعی از موکب‌داران عراقی در تاریخ ۱۳۹۸/۰۶/۲۷.

انعکاس آن در دنیا مایه شرف و آبروی اسلام و مسلمین شد. مایه آبروی پیغمبر ﷺ شد. نماز عید را که می خوانیم، کنار هم قرار می گیریم، می گوییم: «اللّٰهُ جَعَلَتْهُ لِلْمُسْلِمِينَ عِيداً وَلِ مُحَمَّدٍ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ ذُخْراً وَ شَرَفاً وَ كَرَامَةً وَ مَزِيداً»؛ صرف کنار هم قرار گرفتن جسم ها در نماز، برای پیغمبر ﷺ مایه شرف است. برای امت اسلامی مایه اعزاز و احترام است. اجتماع حج همین جور است.

امسال شما ملاحظه کردید در اربعین حسینی میلیون ها انسان در کنار هم قرار گرفتند. خود این حرکت عظیم یک جمعی از مسلمان ها - البته مخصوص شیعه نبود، سنی ها هم بودند - که در دنیا انعکاس پیدا کرد، تعظیم کردند. تجلیل کردند. آن را بزرگ ترین گردهمایی عالم به حساب آوردند. چه کسانی؟ آن هایی که دارند مسائل اسلامی را رصد می کنند.^۱

حرکت به سمت چشمه معنویت

در دنیای پیچیده پرتبلیغات و پُرهیا هویی که بر بشریت حاکم است، این حرکت اربعین، یک فریاد رسا و یک رسانه بی همتا است. چنین چیزی وجود ندارد دیگر در دنیا؛ اینکه میلیون ها انسان راه می افتند، نه فقط از یک شهر یا یک کشور [بلکه] از

۱. بیانات در دیدار مسئولان نظام و مهمانان بیست و هشتمین کنفرانس بین المللی وحدت اسلامی در تاریخ ۱۳۹۳/۱۰/۱۹.

کشورهای مختلف، و نه فقط از یک فرقه اسلامی [بلکه] فرّق مختلف اسلامی و حتّی بعضی ادیان غیر اسلامی. این وحدت حسینی [است]... «الحسین علیه السلام یجمعنا»، حقیقتاً این جور است؛ حسین علیه السلام اجتماع عظیمی را درست می کند. این دل ها با هزاران گام در راه است، همه حرکت می کنند، همه راه می افتند به سمت آن معدن و سرچشمه معنویت و آزادی و این را به رخ دنیای مادی امروز می کشند.^۱

۱. بیانات در مراسم دانش آموختگی دانشجویان دانشگاه امام حسین علیه السلام در تاریخ ۱۳۹۸/۰۷/۲۱.

**آغازی‌داری
اسلامی و تفکر
مبارزه با ظلم**

اربعین در حادثه کربلا یک شروع بود. یک آغاز بود. بعد از آنکه قضیه کربلا انجام گرفت - آن فاجعه بزرگ اتفاق افتاد - و فداکاری بی نظیر ابا عبدالله علیه السلام و اصحاب و یاران و خانواده اش در آن محیط محدود واقع شد، حادثه اسارت ها پیام را باید منتشر می کرد و خطبه ها و افشاگری ها و حقیقت گویی های حضرت زینب علیها السلام و امام سجاد علیه السلام مثل یک رسانه پر قدرت باید فکر و حادثه و هدف و جهت گیری را در محدوده وسیعی منتشر می کرد و کرد. خاصیت محیط اختناق این است که مردم فرصت و جرئت این را پیدا نمی کنند که حقایقی را که فهمیده اند، در عمل خودشان نشان بدهند؛ چون اولاً دستگاه ظالم و مستبد نمی گذارد مردم بفهمند و اگر فهم مردم از دست او خارج شد و فهمیدند، نمی گذارد به آنچه فهمیده اند، عمل کنند. در کوفه، در شام، در بین راه، خیلی ها از زبان زینب کبری علیها السلام یا امام سجاد علیه السلام یا از دیدن وضع اسرا، خیلی چیزها را فهمیدند، ولی کی جرئت می کرد، کی توانایی این را داشت که در مقابل آن دستگاه ظلم و استکبار و استبداد و اختناق، آنچه را که

فهمیده است، بروز دهد؟ مثل یک عقده‌ای در گلوئ مؤمنین باقی بود. این عقده روز اربعین اولین نشتر را خورد؛ اولین جوشش در روز اربعین در کربلا اتفاق افتاد.^۱

حماسه اربعین یک پدیده فوق‌العاده‌ای است که به لطف و فضل الهی در هنگامی که دنیای اسلام نهایت نیاز را به این چنین حماسه‌ای دارد، به وجود آمده است.^۲

آنچه در کلمات بزرگان و قدماء هست، این است که وقتی زینب کبری (علیها السلام) و مجموعه اهل بیت (علیهم السلام) وارد کربلا شدند، عطیه عوفی و جناب جابر بن عبدالله و رجالی از بنی‌هاشم در آنجا حضور داشتند. این نشانه و نمونه‌ای از تحقق آن هدفی است که با شهادت‌ها باید تحقق پیدا می‌کرد؛ یعنی گسترش این فکر و جرئت دادن به مردم.^۳

نهیضت تواین

اولین نهیضتی که بعد از عاشورای حسینی از طرف شیعیان به وجود آمد، نهیضت تواین بود. اینها آمدند در آن مرقد پاک دور هم جمع شدند. کتب تواریخ اینها را نوشته‌اند - مبلغ زیادی اشک ریختند. بعضی خیال می‌کنند این گریه وسیله

۱. بیانات در دیدار جمعی از مردم آذربایجان شرقی در تاریخ ۱۳۸۷/۱۱/۲۸.

۲. بیانات در همایش ده‌ها هزار نفری «خدمت بسیجیان» در ورزشگاه آزادی در تاریخ ۱۳۹۷/۰۷/۱۲.

۳. بیانات در دیدار جمعی از مردم آذربایجان شرقی در تاریخ ۱۳۸۷/۱۱/۲۸.

عقده‌گشایی است؛ بله، گریه وسیله عقده‌گشایی است، در صورتی که با فکر همراه نباشد. اگر گریه را واشک ریختن را فقط احساسات هدایت بکند، همین است که گفته‌اند، اما اگر فکر و اندیشه به انسان اشکی بدهد و چشم انسان قطره اشکی بچکاند، این مثل همان آب کبابی است که آتش را تیزتر و تندتر می‌کند. این عقده نیست، سلاح است؛ لذا است که گریه جزو کارهای معمولی شیعیان صدر اول است که همه آن‌ها در راه ستیزه‌گری بودند، همه آن‌ها در راه عاشورا قدم برمی‌داشتند. امام جعفر صادق علیه السلام اهل گریه است؛ امام رضا علیه السلام اهل گریه است؛ شعرا را وادار می‌کنند و می‌گویند این قصائد بلند را بگویید، بروید گروه‌ها را به یاد گذشته تشییع بگریانید که با این گریه، آتششان مشتعل‌تر و برافروخته‌تر بشود. توأبین آمدند اینجا مبالغ زیادی گریه کردند.

هرچه بخواهید. گمانم گفته‌ام یک شبانه‌روز یا دو شبانه‌روز - نوشته‌اند در تواریخ، بنده یادم رفته - اثنالاًشک [ریختند]؛ بعد از این گریه‌ها بود که دست به دست هم دادند، تصمیم گرفتند که بروند تا جانشان را در راه خدا بدهند و تا کشته نشده‌اند، دست از جنگ برندارند و از این جنگ زنده برنگردند. همین هم شد. مردمان بزرگی؛ سلیمان بن سرد خزاعی - صحابی امیرالمؤمنین علیه السلام، حواری امام حسن علیه السلام - و امثال این‌ها رفتند و آنجا جان دادند و کشته شدند. [شروعش] از کربلا بود؛ ببینید چه این

حقیقت جلوه دار و جلوه گری بوده در آن روزگار! در ذهن مردم ما امروز البتّه، این حقیقت به آن زیبایی و به آن شکوهمندی باقی نمانده؛ جور دیگر است. بنابراین، مسئله اربعین یک مسئله مهمّی است.^۱

قیام مختار

اگرچه ماجرای توابین سرکوب شد؛ اما بعد با فاصله کوتاهی ماجرای قیام مختار و بقیه آن دلاوران کوفه اتفاق افتاد و نتیجه در هم پیچیده شدن دودمان بنی امیه ظالم و خبیث بر اثر همین شد. البته بعد از او سلسله مروانی ها آمدند، اما مبارزه ادامه پیدا کرد، راه باز شد. این خصوصیت اربعین است. یعنی در اربعین افشاگری هم هست، عمل هم هست، تحقق هدف های آن افشاگری هم در اربعین وجود دارد.^۲

نهیض ابن طباطبا

یکی از بزرگ ترین نهضت های شیعه در دوران تاریخ خلفای بنی عباس، نهضت ابن طباطبا است که این سادات محترم طباطبایی ظاهراً از اولاد آن محمّد بن

۱. بیانات در مسجد امام حسن مجتبی (ع) در تاریخ ۱۳۵۲/۱۲/۲۴.

۲. بیانات در دیدار جمعی از مردم آذربایجان شرقی در تاریخ ۱۳۸۷/۱۱/۲۸.

ابراهیم بن اسماعیل طباطبا هستند. این محمد بن ابراهیم بن اسماعیل طباطبا، یک نهضت عجیبی به راه انداخت و فتح کردند و پیروز شدند. بخش مهمی از عالم اسلام را قبضه کردند، حکومت تشیع و حکومت علوی را بر سر پا کردند و برخلاف سخن آن کسانی که تصوّرشان این است که چنین حقی به امامزاده‌ها داده نمی‌شده، نخیر، این حق به آن‌ها داده شده بود. اجازه داده شده بود از طرف بزرگ‌ترهایشان و به نتیجه هم رسید، موفّق هم شد؛ منتها البتّه این بزرگوار در اثناء بیمار شدند و از دنیا رحلت کردند و این وسیله‌ای شد که بعد، آن موفّقیت و کامیابی باقی نماند و بعد از چند سال، البتّه نهضت شکست خورد؛ لکن چند سالی بر سر کار بودند. این بزرگوارها هم وقتی می‌خواستند شروع کنند، آمدند کربلا. اوّلی که خواستند شروع کنند، با آن ابوالسّرایا و همه آن شیعیانی که همراهشان بودند آمدند کربلا، بر سر قبر حسین بن علی علیه السلام پیمان برادری و وفاداری بستند.

**موضع خصمانه
دشمنان در
برابر اربعین**

پدیده اربعین یک پدیده غیرقابل توصیفی است، اصلاً بی نظیر است. یک رزمایش عظیم و شگفتی ساز است. این حرکت فوق العاده و همین طور که مکرر در این روزها گفته شد، در دنیا دیگر نظیری ندارد. غربی ها هم نمی توانند درک کنند این حرکت را که یعنی چه، چطور می شود؟ لذا شما می بینید دستگاه های تبلیغاتی شان اولاً چند سال که سکوت می کنند، «توطئه سکوت»؛ [در حالی که] کمترین حرکتی را در هر جای دنیا این ها منعکس می کنند، چند سال این ها اصلاً اسم این حرکت عظیم مردمی را نیاوردند، اشاره ای به آن نکردند، تصویری از آن منتشر نکردند و امسال هم که یک مقداری [به آن] پرداختند، تحلیل های خصمانه، تحلیل های غلط کردند که از نظر مؤمنان به این راه، تحلیل های بلاهت آمیزی است. امثال این رادیوی انگلیس و امثال این ها تحلیل خصمانه کردند. این نشان دهنده این است که فوراً این سرچشمه فیاض، به شدت آن ها را دستپاچه کرده، نمی توانند تحلیلش کنند. گاهی گفتند این را دست های دولتی به راه انداختند! کدام دولتی می تواند ده میلیون، پانزده میلیون

انسان را - مرد، زن، پیر، جوان، قشرهای مختلف - راه بیندازد، حداقل هشتاد کیلومتر پیاده این‌ها را از یک شهر به یک شهر دیگر بکشاند؟ کدام دولتی می‌تواند این کار را بکند؟ حالا اگر فرض کنیم به فرض محال، دولت جمهوری اسلامی و دولت عراق هم توانسته‌اند این کار را بکنند، خودش یک معجزه دولتی است؛ خب شما هم بکنید اگر می‌توانید! اگر بلدید، شما هم این کار را راه بیندازید؛ نه، جز عشق، جز ایمان، جز جوشندگی خون شهیدان و الامقام، هیچ عاملی قادر نیست این حرکت را انجام بدهد. کار بزرگی انجام گرفته است. روزبه روز هم بهتر، قوی‌تر، پخته‌تر و جافتاده‌تر می‌شود، هر سالی از سال قبل بهتر می‌شود؛ ان شاء الله بعد از این هم ادامه خواهد داشت و غربی‌ها هم مجبورند تماشا کنند و نتوانند تحلیل کنند، نتوانند بفهمند و ضربه این حرکت را هم خواهند خورد.^۱

در دنیا سعی می‌کنند که نگذارند این نورافکن قوی [پیاده روی اربعین] دیده بشود، لکن نمی‌توانند، دیده خواهد شد. سعی می‌کنند دیده نشود یا تحریفش کنند، [اما] هیچ‌کدام به جایی نمی‌رسد؛ وقتی ادامه دادید حرکت را، ناچار، حقیقت خود را آشکار خواهد کرد.^۲

۱. بیانات در دیدار دانش‌آموزان و دانشجویان در تاریخ ۱۳۹۷/۰۸/۱۲.

۲. بیانات در دیدار بسیجیان در تاریخ ۱۳۹۵/۰۹/۰۳.

گروه‌های جنایتکار و شقاوت‌بار تکفیری که راه‌پیمایی عظیم اربعین و امنیت بی‌نظیر زائران حسینی، چشم آنان را کور و توطئه‌های خباثت‌آلود آنان را خنثی کرده است، به انتقام بزدلانه و فجیع دست زدند و بار دیگر چهره خبیث و مَنیّت پلید خود را به همه نشان دادند. از مناطق دیگر جهان همچون نیجریه و پاکستان و افغانستان نیز خبرهای تلخ و تکان‌دهنده از جنایات هم‌مسلمانان آن‌ها می‌رسد و خطر جریان تکفیری و دولت‌های حامی آنان را بار دیگر به همه مسلمانان و دلسوزان گوشزد می‌کند.^۱

۱. پیام در پی حوادث دردناک شهادت زائران در عراق و تصادف قطار در تاریخ ۱۳۹۵/۰۹/۰۶.

توصیه‌هایی
برای آمون زیارت
اربعین

لزوم رعایت قوانین و مقررات

عرایض ما موجب نشود که بعضی‌ها خارج از مقررات بخواهند بلند شوند راه بیفتند و حرکت کنند؛ نه، طبق همان مقرراتی که دولت اسلامی معین کرده است؛ خب، دوستان ما در دولت نشسته‌اند فکر کرده‌اند، مقرراتی و ضوابطی برای این کار در نظر گرفته‌اند، این ضوابط حتماً مراعات بشود. جوری نباشد که کسانی خارج از این ضوابط بگویند «برویم همین‌طور حرکت کنیم، سر به بیابان بگذاریم - مثلاً - برویم»، این جوری مطلوب نیست؛ این ضوابط را حتماً بایستی رعایت کنند.^۱

غنیمت شمردن فرصت اربعین

به هر حال کار بسیار مهمی است، کار بزرگی است. این حرکت عظیم مردم از ایران، از کشورهای دیگر اسلامی، از هند، از اروپا، حتی از آمریکا و کشورهای دیگر، از راه‌های

۱. بیانات در ابتدای درس خارج فقه درباره پیاده‌روی اربعین در تاریخ ۱۳۹۴/۰۹/۰۹.

دور، افرادی می آیند در این راه پیمایی شرکت می کنند؛ دو روز، سه روز بیشتر یا کمتر در این راه، پای پیاده حرکت می کنند؛ مردم عراق هم انصافاً با کمال بزرگواری و محبت پذیرایی می کنند از این ها؛ خیلی حرکت عظیم و پرمعنا و پرمغزی است و کسانی که موفق می شوند باید مغتنم بشمارند.^۱

توجه به متون زیارت نامه

این زیارت ائمه علیهم السلام، این معاشقه معنوی با این بزرگواران، این زیارت های سرشار از مفاهیم عالی و ممتاز که در اختیار ما است. بعضی دنبال سند می گردند برای بعضی از این زیارت ها؛ من عرض می کنم بدون سند هم این زیارت ها را می شود خواند. خب ما وقتی بخواهیم با این ها حرف بنسیم، با چه زبانی حرف بنسیم؟ کی می توانیم با این فصاحت، با این بلاغت، با این شیوایی کلمات پیدا کنیم، ترکیبات پیدا کنیم، مفاهیم پیدا کنیم در ذهن خودمان و با این ها حرف بنسیم؟ این زیارت ها خیلی خوب است. البته این مانع از این نمی شود که انسان ها همین طور [به شکل] دلی هم با این بزرگواران حرف بزنند - مثل کسی که با پدر خود یا با عزیز خود حرف می زند و شکایت می کند و حرف می زند - مانع از آن ها نیست اما این زیارت ها و

۱. بیانات در ابتدای درس خارج فقه درباره پیاده روی اربعین در تاریخ ۰۹/۰۹/۱۳۹۴.

زیارت‌نامه‌هایی که در اختیار ما هست هم واقعاً یکی از چیزهای مغتنمی است که بحمدالله در مکتب ما وجود دارد.^۱

تقویت پیوند برادری

از ده‌ها کشور در راه‌پیمایی اربعین شرکت می‌کنند و میهمان مردم عراق می‌شوند، سعی کنیم در این راه‌پیمایی پیوندهای مستحکم بین برادران مسلمان را بیشتر کنیم؛ پیوند بین عراقی و غیرعراقی، پیوند بین شیعه و سنی، پیوند بین عرب و فارس و ترک و کرد؛ این پیوندها مایه سعادت است، این پیوندها آیت رحمت پروردگار است. دشمن سعی در تفرقه دارد که نتوانسته است و به حول و قوه الهی نخواهد توانست. ما - ایران و عراق - دو ملت هستیم متصل به یکدیگر؛ تن‌های ما، دل‌های ما، جان‌های ما به یکدیگر متصل است؛ آنچه این اتصال را ایجاد کرده است، ایمان بالله و محبت به اهل بیت علیهم‌السلام است، محبت به حسین بن علی علیه‌السلام است؛ روزبه‌روز هم این زیاد خواهد شد ان شاءالله. دشمنان توطئه می‌کنند اما توطئه دشمنان اثری نخواهد کرد.^۲

۱. بیانات در ابتدای درس خارج فقه درباره پیاده‌روی اربعین در تاریخ ۱۳۹۴/۰۹/۰۹.

۲. بیانات در دیدار جمعی از موکب‌داران عراقی در تاریخ ۱۳۹۸/۰۶/۲۷.

حفظ شور و شوق اربعین

این راهپیمایی را می بینید؟ این حرکت عظیم میلیونی بین نجف و کربلا را، بین نجف و امام حسین علیه السلام را مشاهده می کنید؟ این شور و شوق را می بینید؟ این حرکت را می بینید؟ این حرکت آن وقتی که لازم باشد با خطر همراه بشود، باز هم این شور و شوق در ملت ما، در مردم ما، در جوان های ما وجود دارد؛ این را باید نگه داشت، این آن چیزی است که ضامن بقای این کشور است.^۱

حرکت جریان اربعین به سمت عمیق تر شدن

ان شاء الله روز به روز بایستی حرکت بیشتری بکند و گسترش بیشتری پیدا کند و البته عمق بیشتری هم پیدا کند. خوشبختانه امروز کارهایی که ما داریم و مجالس عزاداری ما برای امام حسین از لحاظ معنویت، از لحاظ گسترش فکر و پراکندن معارف اسلامی، عمق بیشتری دارد از پنجاه سال قبل مثلاً یا چهل سال قبل. قضیه ی اربعین هم همین جور است؛ روز به روز ان شاء الله بایستی عمق بیشتری

پیدا کند. اصحاب حکمت و علم بایستی در این زمینه‌ها فکر کنند، کار کنند و ان شاء الله تلاش کنند.^۱

حفظ روحیات معنوی اربعین

در این جور حوادث که شما دست قدرت الهی را پشت سرش به وضوح می بینید و برکاتش را مشاهده می کنید، باید شکر کرد. اگر شکر کردیم می ماند، اگر شکر نکردیم گرفته می شود... این حادثه راه پیمایی را شکر کنید. شکرش از جمله به این است که آن روحیات را، آن حالات را - که در این دو سه روزی که مشغول راه پیمایی بودید، آنجا مشاهده کردید یا احساس کردید - در خودتان نگه دارید. آن برادری را، آن مهربانی را، آن توجه به ولایت را، آن آماده شدن بدن برای تعب کشیدن را، آن ترجیح دادن زحمت کشیدن و عرق ریختن و راه رفتن بر راحتی و تنبلی را. در همه ی امور زندگی باید این را دنبال کرد؛ این می شود شکر.^۲

۱. بیانات در مراسم دانش آموزتگی دانشجویان دانشگاه امام حسین در تاریخ ۱۳۹۸/۰۷/۲۱.

۲. بیانات در دیدار بسیجیان در تاریخ ۱۳۹۵/۰۹/۰۳.

لزوم جهاد تبیین در اربعین

به مسئله «تبیین» اهمّیت بدهید. خیلی از حقایق هست که باید تبیین بشود... به معنای واقعی کلمه خودتان را مجهّز کنید و در این میدان وارد بشوید: در میدان تبیین و افشاگری، یعنی راهی که زینب کبری (علیها السلام) در این چهل روز [عاشورا تا اربعین] انجام داد. عظمت این چهل روز به خاطر کاری است که این بزرگوار و حضرت سجّاد (علیه السلام) و بقیّه ای که اطراف این ها [بودند] انجام دادند و سختی ها را تحمّل کردند، و [اگر بخواهیم] با زبان روضه خوانی حرف بزنیم، در واقع در روز اربعین، زینب کبری (علیها السلام) آمد گزارش کار به امام حسین (علیه السلام) داد که این کارها را کردیم، این جور رفتیم، این جور تحمّل کردیم و این جور بیان کردیم و تبیین کردیم.^۱

توصیه به مسئولین

از جمله شاخه های شکر، یکی این است که این کار را برای کسانی که عاشق این کارند، آسان کنیم که مسئولیت این به عهده مسئولان بخش های مختلف کشور است. گاهی حوادثی پیش می آید، نگذارند این حوادث [تکرار شود]، پیشگیری کنند. این هم جزو شکر است. به هر حال این نعمت را قدر بدانیم، نعمت بزرگی

۱. بیانات در پایان مراسم عزاداری اربعین حسینی در تاریخ ۱۴۰۰/۰۷/۰۵.

است و این ان شاء الله یک نعمت پایدار خواهد بود و برای ملت ایران و ملت عراق،
مایه عزّت و سربلندی و افتخار خواهد بود.^۱

توصیه به هنرمندان

در سریال‌ها به مسائل ملی بپردازید؛ از شهدای عزیز، از دفاع مقدّس، از انقلاب، از
سبک زندگی اسلامی، از انگیزه‌های ایمانی ملت و مظاهر آن، از ایستادگی‌شان در
برابر ابرجنایت کاران و مفسدان عالم، از راه‌پیمایی اربعین و و... بگویید؛ عظمت و
استقلال و شجاعت و ظرفیّت‌های علمی و عملی این ملت را با زبان هنر بیان کنید.^۲

۱. بیانات در دیدار بسیجیان در تاریخ ۱۳۹۵/۰۹/۰۳.

۲. یادداشت رهبر انقلاب پس از دیدار با جمعی از برنامه‌سازان صداوسیما در تاریخ ۱۳۹۷/۰۸/۲۵.

عزیزان!
دهه‌های آینده دهه‌های شما است
و شما باید که باید کار آزموده و پُرانگیزه از انقلاب خود حراست کنید
و آن را هر چه بیشتر به آرمان بزرگش که
ایجاد تمدن نوین اسلامی
و آمادگی برای طلوع خورشید ولایت عظمی (ارواحنافداه) است،
نزدیک کنید.

بخشی از بیانیه گام دوم انقلاب
خطاب به جوانان

که به دنبال ارتباط بیشتر
مجتان سیدالشهدا علیه السلام است...
قرار نیست مشعر تولید کند.
قرار است مشعر آینه تولیدات
و فعالیت‌های شما باشد.
اینجا، جای آرم هیأت شماست
که باید در شماره‌های بعد پرش کنید...

نشر هیات امروز
heyatemrooz.ir
@heyatemrooz_ir

۰۲۵ - ۳۶ ۶۳ ۱۲ ۲۰
۳ ۰۰۰ ۱۵۴۲
www.۱۵۴۲.org
info@۱۵۴۲.org

جامعه ایمانی مشعر،
محفلی است برای گردآمدن
هیأت‌های کشور.
مشعر چیزی جز اجتماع هیأت‌ها نیست،
جامعه‌ای فراتر از مرزهای نژادی و
تقسیمات جغرافیایی و سیاسی.
اجتماعی ایمانی و توحیدی است